

Úterý, 27. září 2011

41. znovu zdůrazňuje, že mechanismy víceúrovňového řízení a zásada partnerství jsou klíčovými prvky účinnosti operačních programů a velmi dobré schopnosti využívat přidělené finanční prostředky; vyzývá členské státy, aby v souladu se zásadou subsidiarity a své institucionální autonomie neustále při vytváření a provádění operačních programů prohlubovaly zásadu partnerství a transparentnosti a aby proto při stanovování a navrhování investičních priorit ve všech fázích vytváření operačních programů i ve fázi jejich realizace a vyhodnocování od začátku zaangažovaly subjekty na regionální a místní úrovni a občanskou společnost, a to závazným, komplexním a důsledným způsobem;

42. žádá Komisi, aby zahájila otevřenější diskuzi o plánovaných opatřeních s cílem urychlit využívání strukturálních fondů a Fondu soudržnosti; v této souvislosti se domnívá, že by Výbor regionů mohl být vyzván, aby každoročně vydával stanovisko ke schopnosti všech členských států využívat přidělené finanční prostředky;

43. vyzývá Komisi, aby zajistila, že současně s podporou provádění strategie Evropa 2020 ve všech členských státech bude politika soudržnosti snižovat nerovnosti mezi regiony a mikroregiony, řádně přihlížet ke specifickým potřebám nejvzdálenějších regionů a přispívat k harmonickému rozvoji EU, včetně toho, že vytvoří další cílené nástroje a opatření, které by se uplatnily v oblastech, jež stále ještě nedosahují evropské úrovně;

44. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a členským státům.

Důraznější evropská reakce na katastrofy: úloha civilní ochrany a humanitární pomoci

P7_TA(2011)0404

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 27. září 2011 o sdělení „Na cestě k důraznější evropské reakci na katastrofy: úloha civilní ochrany a humanitární pomoci“ (2011/2023(INI))

(2013/C 56 E/04)

Evropský parlament,

- s ohledem na článek 196 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), který stanoví, že „Unie podporuje spolupráci mezi členskými státy ve snaze posílit účinnost systémů pro předcházení přírodním nebo člověkem způsobeným pohromám a pro ochranu proti nim“,
- s ohledem na článek 122 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na článek 222 Smlouvy o fungování Evropské unie (doložka o solidaritě), podle níž „pokud je některý členský stát cílem teroristického útoku nebo obětí přírodní nebo člověkem způsobené pohromy, jednájí Unie a její členské státy společně v duchu solidarity“,
- s ohledem na článek 23 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- s ohledem na „Zásady z Osla“ z roku 1994, které byly revidovány v roce 2001, pro využívání zahraničních prostředků vojenské a civilní ochrany při přírodních katastrofách,
- s ohledem na Evropský konsensus o humanitární pomoci, který dne 18. prosince 2007 podepsal předseda Rady Evropské unie, předseda Evropského parlamentu a předseda Komise,
- s ohledem na sdělení Komise ze dne 26. října 2010 Evropskému parlamentu a Radě nazvané „Na cestě k důraznější evropské reakci na katastrofy: úloha civilní ochrany a humanitární pomoci“ (KOM(2010)0600),

Úterý, 27. září 2011

- s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 5. března 2008 o posílení schopnosti Unie reagovat na katastrofy (KOM(2008)0130),
 - s ohledem na zprávu Michela Barniera s názvem „Za evropskou jednotku civilní ochrany: Europe Aid“, která byla zveřejněna v květnu roku 2006,
 - s ohledem na závěry Rady ze dne 14. prosince 2010, které uvítaly cíle navržené ve sdělení Komise ze dne 26. října 2010, jež usilují o evropskou reakci na katastrofy, která bude předvídatelnější, účinnější, účelnější, soudržnější a viditelnější,
 - s ohledem na závěry Rady z prosince roku 2007, v nichž je Komise vyzývána, aby co nejlépe využívala mechanismus civilní ochrany Společenství a posilovala spolupráci mezi členskými státy,
 - s ohledem na rozhodnutí Rady 2007/162/ES, Euratom ze dne 5. března 2007 o zřízení finančního nástroje pro civilní ochranu ⁽¹⁾ a rozhodnutí Rady 2007/779/ES, Euroatom ze dne 8. listopadu 2007 o vytvoření mechanismu civilní ochrany Společenství ⁽²⁾,
 - s ohledem na svá usnesení ze dne 14. prosince 2010 o vytvoření nástroje rychlé reakce EU ⁽³⁾, ze dne 10. února 2010 o nedávném zemětřesení na Haiti ⁽⁴⁾, ze dne 16. září 2009 o lesních požárech v létě roku 2009 ⁽⁵⁾, ze dne 19. června 2008 o posílení schopnosti Unie reagovat na katastrofy ⁽⁶⁾ a ze dne 4. září 2007 o přírodních katastrofách tohoto léta ⁽⁷⁾,
 - s ohledem na článek 48 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a na stanoviska Výboru pro rozvoj, Výboru pro zahraniční věci a Výboru pro regionální rozvoj (A7-0283/2011),
- A. vzhledem k tomu, že Evropská unie a její členské státy čelí mnoha rizikům, jako jsou např. zemětřesení a tsunami, požáry, a to i lesní; záplavy a sesuvy půdy, průmyslové a atomové havárie, teroristické útoky, přírodní katastrofy a pandemie; vzhledem k tomu, že došlo k dramatickému nárůstu v počtu a závažnosti uvedených přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem, které mají dopad na Unii a její občany stejně jako na ostatní země a regiony světa, což tragicky demonstruje nedávná vážná katastrofa v Japonsku, které bylo zasaženo kombinací zemětřesení, tsunami a jaderné katastrofy, a s tím souvisí odpovídající nárůst ve ztrátách na životech, nárůst hospodářských, sociálních a environmentálních škod a škod na kulturním dědictví, a vzhledem k tomu, že nemůžeme vyloučit takové mimořádné události nepředvídatelného rozsahu, které mohou nastat kdykoli, přičemž v takovém případě by evropská reakce na katastrofy byla neúčelnější, neboť vnitrostátní kapacity by mohly být vytíženy až na hranice svých možností;
- B. vzhledem k tomu, že se v Evropě četnost a rozsah situací extrémního sucha a lesních požárů zvýšily, a tudíž je potřeba dále rozvíjet relevantní vědecký výzkum s cílem zlepšit mechanismy posuzování rizik, systémy prevence a prostředky boje proti těmto jevům;
- C. vzhledem k tomu, že změny klimatu nabývající na rozměru a ubývání dalšího přírodního kapitálu dále zvýší pravděpodobnost častějších a intenzivnějších přírodních katastrof;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 71, 10.3.2007, s. 9.

⁽²⁾ Úř. věst. L 314, 1.12.2007, s. 9.

⁽³⁾ Přijaté texty, P7_TA(2010)0465.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 341E, 16.12.2010, s. 5.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 224E, 19.8.2010, s. 1.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 286E, 27.11.2009, s. 15.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 187E, 24.7.2008, s. 55.

Úterý, 27. září 2011

- D. vzhledem k tomu, že smluvní strany Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) uznaly v roce 2008 v akčním plánu z Bali souvislost mezi snižováním rizika katastrof a změnou klimatu;
- E. vzhledem k tomu, že rámec pro přizpůsobení UNFCCC z Cancúnu v roce 2010 formálně uznal snižování rizika katastrof jako podstatný prvek v rámci přizpůsobování se změně klimatu a vyzval vlády, aby zvážily propojení opatření na přizpůsobení s rámcem pro činnost z Hyogo;
- F. vzhledem k tomu, že nedávné tragédie, např. zemětřesení na Haiti a povodně v Pákistánu, ukázaly, že hlavní nástroje pro reakci na katastrofy, kterými EU disponuje (humanitární pomoc a mechanismus civilní ochrany EU), se osvědčily, pokud jde o účel, za nímž byly navrženy, a s ohledem na dané okolnosti, ale vzhledem k tomu, že je bezpodmínečně třeba dále posílit koordinaci reakce Evropské unie na katastrofy, které ji postihují, a to uvnitř i vně jejích hranic, a že zde existuje prostor pro zlepšení, pokud jde o účinnost, účelnost, soudržnost a viditelnost pomoci EU jako celku;
- G. vzhledem k tomu, že navíc během četných krizí, zejména při krizi způsobené vlnou tsunami dne 26. prosince 2004, vyvstala řada problémů týkajících se neexistence systematických scénářů a protokolů činnosti pro reakci na rizika na evropské úrovni a příliš malé viditelnosti evropské činnosti v Evropě samotné ve srovnání s vynaloženým globálním úsilím;
- H. vzhledem k tomu, že prostřednictvím pilotních systémů, které zahájil Evropský parlament, jsou úspěšně vyzkoušena různá opatření zahrnující předem stanovené prostředky členských států a prostředky financované EU ⁽¹⁾;
- I. vzhledem k tomu, že Evropský parlament soustavně vyzývá Komisi, aby předložila legislativní návrhy týkající se vytvoření jednotky civilní ochrany EU, které by měly plně respektovat zásadu subsidiarity, a doplňovat tedy úsilí členských států v souladu s článkem 196 SFEU;
- J. vzhledem k tomu, že doložka o solidaritě podle článku 222 SFEU stanoví povinnost členských států vzájemně si pomáhat v případech přírodní nebo člověkem způsobené pohromy na území EU;
- K. vzhledem k tomu, že okamžitá koordinace, soudržnost a komunikace v rámci EU a s mezinárodními aktéry je zásadní, je nutné zamezit duplicitě činností a jejich překrývání; vzhledem k tomu, že stávající evropská koordinace více týmů v terénu s různými liniemi velení nevyhnutelně vede k překrývání a duplicitě činností a ukazuje se jako nákladná, pokud jde o lidské zdroje, koordinaci a účinnost; vzhledem k tomu, že na pozadí hospodářské a finanční krize musí Evropská unie vytvořit systém ochrany založený na vzájemnosti a racionalizaci stávajících prostředků, aniž by došlo k navýšení celkových výdajů;
- L. vzhledem k tomu, že japonská vláda po nedávné katastrofě, jež zasáhla Japonsko, požádala Evropskou unii, aby vytvořila jediný tým civilní ochrany s menším počtem členů – koordinovaný Evropskou komisí – pro rozdělování pomoci, namísto vysílání několika týmů civilní ochrany z různých členských států s různým načasováním; vzhledem k tomu, že posílení operativní koordinace při této katastrofě umožnila celkové zlepšení pomoci EU, pokud jde o poměr nákladů a účinnosti, soudržnost a viditelnost;

⁽¹⁾ Především pilotní projekt na posílení spolupráce mezi členskými státy v boji proti lesním požárům (2008) a přípravná akce zaměřená na schopnost rychlé reakce v EU (2008–2010).

Úterý, 27. září 2011

- M. vzhledem k tomu, že na úrovni EU musí být zajištěna politická soudržnost s přihlédnutím k odpovídajícím institucionálním rolím, aniž by bylo operacím při odstraňování následků katastrof bráněno nebo aniž by byly zpomalovány, a vzhledem k tomu, že by tato koordinace měla být postavena na stávajících mechanismech a neměly by být vytvářeny nové struktury;
- N. vzhledem k tomu, že by do rozvojových politik, plánů a programů měla být začleněna kultura prevence katastrof a připravenosti, a to s cílem řešit některé příčiny katastrof;
- O. vzhledem k tomu, že prevence v reálném čase musí být rozvíjena ve všech operačních fázích: sledování, a to i při využití družicových údajů, vydávání včasného varování, spouštění poplachu a následně reakce a pomoc potenciálně ohroženému obyvatelstvu;
- P. vzhledem k tomu, že EU podporuje ústřední úlohu OSN, zejména úlohu Úřadu OSN pro koordinaci humanitárních záležitostí při koordinaci mezinárodní pomoci v třetích zemích;
- Q. vzhledem k tomu, že nejúčinnější strategií pro zvládnutí katastrof je evropská integrovaná reakce na krizi ve všech fázích jejich životního cyklu, která zohlední všechna rizika; vzhledem k tomu, že tento přístup musí spojit prevenci katastrof (včetně zmírňování a snižování rizika), připravenost, reakci a obnovu, a to v širokém kontextu udržitelného rozvoje; vzhledem k velké důležitosti zavedení operačních nástrojů, jako je například operační plán pro prevenci rizik (zahrnující referenční postupy a nástroje plánování); vzhledem k tomu, že je nutné, aby EU realizovala skutečné investice do prevence a předvídání rizik, a vzhledem k tomu, že by EU měla, pokud jde o prevenci katastrof a připravenost, sledovat stejně ambiciózní přístup jako v případě reakce;
- R. vzhledem k tomu, že nařízení o Fondu solidarity obsahuje předběžné podmínky, jež brání a působí průtahy využití Fondu při určitých katastrofách, zejména pokud jde o množství a druhy způsobilých výdajů, jakož i nepružnost lhůt a postupů;
- S. vzhledem k tomu, že během krize je nezbytné, aby měly záchranné týmy přístup k přesným informacím, a to co nejrychleji, aby mohly být zabezpečeny základní životní potřeby, nezbytné nutné vybavení a zdroje, a že jsou tudíž telekomunikace na vrcholu řetězce krizového řízení;
- T. vzhledem k tomu, že tradiční komunikační spojení a zdroje mohou být v krizové situaci přetíženy či zničeny;
- U. vzhledem k užitečnosti evropské vesmírné politiky a pozitivním výsledkům dosaženým v rámci programu Globální monitoring životního prostředí a bezpečnosti (GMES), který zahájila Komise s cílem využívat družicové údaje a informace, a k jeho praktickému uplatnění v odvětví civilní ochrany, rovněž prostřednictvím referenční služby pro reakci na mimořádné situace, jejíž užitečnost již byla uznána Komisí a členskými státy;
1. vítá sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě nazvané „Na cestě k důraznější evropské reakci na katastrofy: úloha civilní ochrany a humanitární pomoci“ a jeho cíle; zdůrazňuje, že návrhy uvedené ve sdělení musí být podrobněji přezkoumány, aby mohly splňovat očekávání, co se týče posílené, koordinované, důsledné, účinné, nákladově efektivní, viditelné, soudržné a komplexní evropské reakce;

Úterý, 27. září 2011

2. zdůrazňuje potřebu racionalizovat a zjednodušit fungování stávající evropské reakce na katastrofy a optimalizovat dostupné prostředky s cílem všeobecného prospěchu, přičemž je nutné podporovat všechny členské státy, aby přispěly, a zajistit tak evropskou solidaritu; domnívá se tudíž, že schopnost reakce EU musí být součástí integrovaného mnohostranného přístupu k rizikům; kromě toho by měla provádět delegovanou správu zdrojů a informací založenou na přístupu „zdola nahoru“, jinými slovy iniciativa by mohla pocházet z členských států, což by zároveň zajistilo dobrovolné a odborné zdroje;
3. vyzývá Komisi, aby při vytváření evropských kapacit reakce na katastrofy zohlednila doložku solidarity a její prováděcí opatření, která je třeba bezodkladně přijmout a která zajistí účinnější a ucelenější reakci na katastrofy na území Evropské unie i mimo něj;
4. znovu opakuje potřebu revize nařízení o Fondu solidarity s cílem přizpůsobit kritéria způsobilosti vlastnostem každého regionu a každé katastrofy, včetně katastrof přicházejících pozvolna, jako je sucho, a umožnit flexibilnější a včasnější mobilizaci;
5. znovu opakuje, že příprava na katastrofy, jejich prevence a reakce na ně nesmí být vzájemně odděleny, a že by tudíž bylo vhodné vytvořit integrovaný přístup, jak katastrofám čelit;
6. potvrzuje nutnost kvalitativního posunu od současné koordinace *ad hoc* k předvídatelnému a předem naplánovanému systému v rámci mechanismu civilní ochrany EU založeném na předem stanovených prostředcích k okamžitému použití při operacích EU zaměřených na poskytování pomoci v případě katastrof a na veškeré další prostředky a zdroje, jejichž uplatnění členské státy mohou považovat za vhodné; zdůrazňuje potřebu zavést systém sledování, kontroly a rozvoje činnosti EU při operacích zaměřených na poskytování pomoci;
7. vyzývá Komisi, aby co nejdříve a při dodržení zásady subsidiarity předložila návrhy na vytvoření jednotky civilní ochrany EU založené na mechanismu civilní ochrany EU, aby měla Evropská unie možnost shromáždit nezbytné prostředky, a mohla tak obětem poskytnout civilní ochranu a okamžitou mimořádnou pomoc; je přesvědčen, že reakce EU by měla vycházet ze stávající úlohy a kapacity evropských jednotek civilní ochrany a zajistit řešení mezer a problémů;
8. souhlasí, že evropská reakce na katastrofy by měla navazovat jak na evropskou kapacitu pro reakci na mimořádné situace posilováním evropského mechanismu civilní ochrany založeného na schopnostech a dostupnosti předem stanovených a tedy předvídatelných prostředků členských států určených pro mimořádné situace, tak na evropské středisko reakce na mimořádné situace jakožto základní pilíře této strategie, jak je uvedeno ve sdělení ze dne 26. října 2010; zdůrazňuje, že tento vývoj musí probíhat v souladu s přístupem zohledňujícím všechna rizika a pro účely koordinovaného postupu sdružovat všechny příslušné aktéry, zejména občanskou společnost, včetně nevládních organizací a dobrovolníků, a měl by využít součinnosti mezi různými existujícími nástroji;
9. domnívá se, že přístup zohledňující veškerá rizika musí jít ruku v ruce se zvýšenou flexibilitou vůči různým kategoriím rizik, jež je potřeba zvážit případ od případu, což vyžaduje rozvoj decentralizované schopnosti analýzy a plánování opatření v závislosti na povaze, pravděpodobnosti a závažnosti těchto rizik;
10. kromě toho žádá, aby se schopnost EU reagovat na katastrofy opírala o nejvzdálenější regiony a zámořská území Evropy, jež mohou poskytnout zázemí pro usnadnění logistiky a předzásobené zdroje EU ve všech oceánech;

Úterý, 27. září 2011

11. žádá Komisi, aby vypracovala a Evropskému parlamentu předložila seznam nástrojů Společenství pro financování opatření pro prevenci katastrof s cílem posoudit možnost více integrovat prevenci katastrof do stávajících programů financování EU, jak to požaduje Rada ve svém návrhu závěrů o rámci Společenství pro předcházení katastrofám v EU (dokument č. 15394/09 ze dne 12. listopadu 2009);

12. zdůrazňuje, že systém evropské reakce na katastrofy by měl respektovat zásadu subsidiarity v případě členských států (jež by měly být schopny využít svých vlastních prostředků, zejména ve všech případech střetávajících se vnitrostátních potřeb) a OSN, to znamená, že by měl jednak respektovat vnitrostátní, regionální a místní pravomoci každého členského státu – a sice při zohlednění zásadní úlohy, kterou tyto subjekty mají v cyklu řízení katastrof, zejména proto, že v mnoha členských státech jsou legislativní pravomoci vykonávány na místní či regionální úrovni – jednak úlohu OSN jako koordinátora při operacích zaměřených na poskytování pomoci v případě katastrof při akcích mimo území EU; připomíná, že tato strategie musí být v souladu se strategií OSN, která vidí ve vytvoření evropského pólu s intervenčními kapacitami jednoznačnou přidanou hodnotu;

13. upozorňuje na to, že přeshraniční povaha katastrof vyžaduje, aby EU koordinovala své zdroje a činnosti s třetími zeměmi, v neposlední řadě pak ve svém sousedství tam, kde se jedná o země Unie pro Středomoří (UfM);

14. podporuje návrh Komise na vytvoření evropské kapacity pro reakci na mimořádné situace, včetně opatření zajišťujících předvídatelnější dostupnost klíčových prostředků členských států, mimo jiné prostřednictvím zřízení společného souboru předem stanovených prostředků, jež budou uvolněny před uplynutím předem dohodnutých lhůt reakce, které by byly vyslány v rámci dobrovolného závazku členských států, a aby byly tyto prostředky zpřístupněny na dobrovolné bázi pro evropské zásahy týkající se pomoci při katastrofách, a to jak uvnitř Unie, tak mimo ni, a to na vnitrostátní, regionální a místní úrovni; zastává názor, že se tímto způsobem a prostřednictvím pomoci lidem postiženým přírodními katastrofami, jako jsou rozsáhlé požáry, povodně, zemětřesení, sopečné výbuchy, hurikány a přílivové vlny, ale rovněž nehodami na moři, ropnými skvrnami a jadernými riziky, významně zvýší evropská přidaná hodnota zásahů EU;

15. poukazuje na to, že určité oblasti, jako jsou pobřežní, ostrovní a horské oblasti jsou s ohledem na svou polohu mimořádně ohrožené, a žádá, aby jim byla věnována zvláštní pozornost;

16. poznamenává, že evropské regiony ležící na hranicích EU mohou být zasaženy katastrofami, které se vyskytují v regionech, jež jsou součástí třetích zemí, a že v takovém případě je intervence ještě obtížnější; navrhuje, aby byla vyvinuta specifická opatření zaměřená na podporu těchto regionů a aby byla zvláštní pozornost věnována katastrofám způsobeným lidmi nebo průmyslovými nehodami, které vyžadují odlišné strategie;

17. je přesvědčen, že by měla být zvláštní pozornost věnována požárům, pro něž jsou potřebné cílené strategie a opatření;

18. potvrzuje potřebu řídit se zásadou „znečišťovatel platí“, pokud jde o odpovědnost za škody na životním prostředí a náhradu nákladů spojených s reakcí na katastrofy ze strany soukromých subjektů zodpovědných za škodu;

Evropská kapacita pro reakci na mimořádné situace

19. domnívá se, že společný soubor předem stanovených kapacit, zdrojů a prostředků poskytnutých dobrovolně k dispozici pro zásahy EU v rámci pomoci při katastrofách v EU i mimo ni bude představovat jádro schopnosti EU poskytnout pomoc, což by mohlo být doplněno dodatečnými nabídkami *ad hoc* ze strany členských států; doporučuje, aby byl vytvořen jasný a podrobný plán pobídek, aby bylo členským státům umožněno vyčlenit dostatečné kapacity pro dobrovolně vytvářený společný soubor prostředků, aniž by byly navýšeny celkové výdaje členských států;

Úterý, 27. září 2011

20. žádá, aby byl v rámci budoucí jednotky civilní ochrany EU vytvořen zvláštní mechanismus umožňující EU čelit případům rozsáhlého znečištění způsobeného ropnými a plynovými zařízeními na moři;
21. připomíná ústřední úlohu Organizace spojených národů při koordinaci úsilí v oblasti reakce na katastrofy vyvíjeného mezinárodním společenstvím;
22. zdůrazňuje, že větší schopnost EU reagovat na katastrofy zajistí soudržný příspěvek EU k celkovým opatřením pomoci pod vedením OSN;
23. potvrzuje, že prostředky uvolněné členskými státy na operace při odstraňování následků katastrof by měly být dále doplňovány prostředky financovanými EU, které budou spravovat členské státy; poznamenává, že tyto prostředky by měly vycházet z modelů, jež byly vytvořeny prostřednictvím přípravných akcí, které byly úspěšně vyzkoušeny při nedávných mimořádných událostech jak v Evropě, tak mimo ni, jako je mezinárodní modul mezi pobaltskými zeměmi s cílem reagovat na záplavy a taktická doplňková rezerva pro hašení požárů ze vzduchu;
24. vyzývá Komisi a členské státy, aby identifikovaly nedostatky v kapacitách; mělo by být uváženo vytvoření prostředků na úrovni EU, aniž by tyto prostředky jakýmkoli způsobem konkurovaly vnitrostátním prostředkům a/nebo se s nimi překrývaly, a to aby vyplnily stávající nedostatky v kapacitách, pokud by vedly k výrazným úsporám pro EU jako celek nebo umožnily přístup k prostředkům, které nejsou pro jednotlivě jednající členské státy dostupné, a představovaly by tedy dobrý model sdílení zátěže;
25. domnívá se, že je též důležité určit nedostatky ve zdrojích a přesně vyjasnit, jak by EU mohla přispět k úsilí členských států o zvýšení jejich připravenosti; zastává názor, že účinnější využívání stávajících zdrojů zabrání vytvoření dodatečné finanční a administrativní zátěže, zejména v souvislosti s regionální a místní správou;
26. vyzývá Komisi, aby usilovala o zapojení EU, pokud jde o poskytnutí zdrojů, kapacity a koordinace v souvislosti s katastrofami na území EU, které přímo zasahují její občany;
27. domnívá se, že hlavním cílem by mělo být plné a včasné využití dostupných finančních prostředků, jakož i zjednodušení všech administrativních postupů souvisejících s uvolňováním těchto zdrojů; domnívá se, že je třeba rovněž podniknout kroky, aby se zajistilo, že se mimořádná humanitární pomoc dostane bez prodlení k osobám postiženým katastrofami;
28. považuje předběžné plánování a přípravy operací založené na vypracování referenčních scénářů, mapování prostředků členských států, které by případně mohly být vyčleněny pro použití při operacích EU zaměřených na poskytování pomoci v případě katastrof, a pohotovostní plánování za klíčové prvky posílené reakce EU na katastrofy a za zásadní otázky pro rychlé použití a okamžitou vhodnou reakci na každou mimořádnou situaci; vyzývá Komisi a členské státy, aby tato opatření uplatňovaly okamžitě, a aniž by tím byly dotčeny jiné činnosti; vyzývá Komisi, aby vypracovala studii proveditelnosti s cílem zjistit, zda se vyplatí vytvořit, z evropského rozpočtu v oblasti výzkumu financovat a označit evropské referenční laboratoře pro boj proti bioterorismu a pro identifikaci obětí;
29. vyzývá zejména k přiměřenému plánování zvláštních rezerv pro reakci na katastrofy způsobené člověkem, jež souvisejí s únikem ropy, jadernými zařízeními či přítomností nebezpečných látek na pevnině i na moři;

Úterý, 27. září 2011

Evropské středisko reakce na mimořádné situace

30. vítá rozhodnutí Komise sloučit monitorovací a informační středisko (MIC) a krizové centrum humanitární pomoci (ECHO), a vytvořit tak středisko reakce na mimořádné situace, které bude k dispozici 24 hodin denně po 7 dní v týdnu jakožto platformu pro plánování a operační koordinaci, což představuje krok správným směrem, a vyzývá, aby bylo v souladu se zásadou subsidiarity a v reálném čase rovněž začleněno do spolupráce členských států v oblasti sledování, vydávání včasného varování a spouštění poplachu; vyzývá Komisi, aby posílila toto středisko a umožnila mu fungovat jako centrální uzel pro pohotovou a účinnou koordinaci veškeré evropské věcné pomoci a stejně tak finančních příspěvků na humanitární pomoc; uvádí, že by mělo fungovat jako jediné kontaktní místo pro podávání žádostí o pomoc, které se týkají všech typů přírodních katastrof a katastrof způsobených člověkem, aby tak byla umožněna soudržná reakce EU;
31. vyzývá, aby došlo k účinnému sloučení krizového centra ECHO a monitorovacího informačního střediska (MIC) a aby přitom bylo zajištěno náležité financování;
32. žádá Komisi, aby aktivně zapojila nové evropské středisko reakce na mimořádné situace do dvou nástrojů Společenství na ochranu lesů proti požárům – EFFIS a EFFICS;
33. vyzývá Komisi, aby v případě mimořádných situací koordinovala opatření a zároveň zjednodušila a optimalizovala fungování stávající univerzální služby a linky tísňového volání 112;
34. trvá na tom, aby středisko reakce na mimořádné situace společně s členskými státy rychle přijímaly rozhodnutí týkající se použití prostředků ze společného souboru prostředků, aby obětem zajistily předvídatelnou, okamžitou a účinnou pomoc a zabránily zpožděním, duplikacím a překrývání;
35. je přesvědčen, že by měl být vytvořen seznam klíčových prostředků, které by mohly být na základě těchto scénářů vyčleněny členskými státy na reakci EU na naléhavé případy;
36. vyzývá ke srozumitelnosti a soudržnosti činnosti EU s ohledem na odpovídající institucionální úlohu Evropské komise, vysoké představitelky pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Evropské služby pro vnější činnost (ESVČ), které by měly respektovat navzájem své pravomoci i rozsah svých mandátů; vyzývá proto Komisi a ESVČ, aby mezi sebou rozvíjely náležité pracovní vztahy a transparentní pravidla s cílem zajistit v oblastech, kde je to možné, úzkou spolupráci a koordinaci otázek týkajících se reakce EU na katastrofy, a aby přitom využily stávající mechanismy a nezpomalovaly operace při odstraňování následků katastrof; zdůrazňuje potřebu pružné, jednoduché a rychlé koordinace mezi jednotlivými subjekty, která probíhá pouze mezi relevantními činiteli v krizových službách, kteří by měli zareagovat ve velmi krátkém čase a vyhnout se byrokracii; zdůrazňuje, že humanitární pomoc EU by měla být poskytována nezávisle na veškerých politických zájmech a řídit se humanitárními zásadami, jež byly sjednány na mezinárodní úrovni;
37. poukazuje na zvýšená rizika katastrof způsobených lesními požáry, zejména v důsledku změny klimatu, která přispívá ke vzniku velkých lesních požárů; žádá Komisi, aby v rámci nového evropského střediska reakce na mimořádné situace vytvořila zvláštní útvar s cílem čelit těmto rizikům;
38. zdůrazňuje, že použití vojenských nástrojů pod civilním dohledem často představuje – jako poslední prostředek a v souladu s pokyny z Osla – důležitý přínos v reakci na katastrofu, zejména v případě specializovaných prostředků, strategické přepravy a těžké techniky; zdůrazňuje, že je třeba posílit koordinaci využívání všech dostupných kapacit – civilních a vojenských – a prostředků členských států pro řízení krizí, aby se zabránilo nákladnému zdvojení činnosti;

Úterý, 27. září 2011

Logistika, doprava a telekomunikace

39. uznává, že využití vojenských prostředků – dopravních, logistických i bezpečnostních – v rámci humanitárních operací může být významnou podporou, především v případě velmi rozsáhlých přírodních katastrof; připomíná, že v souladu s doporučeními OSN musí být vojenské prostředky používány ve velmi omezeném počtu případů a jako poslední možnost;

40. vyzývá, aby byly vytvořeny sdílené a účinné struktury pro logistiku zahrnující zejména všestranné týmy pro technickou pomoc a podporu financované EU, které by mohly podporovat kterékoli pracovníky a týmy EU či členských států na místě, především pak v případech, kdy se místní infrastruktura zhroutila;

41. vyzývá k mobilizaci týmů technické pomoci a podpory pro případ katastrofy a k vydání doporučení ohledně způsobu, jakým tyto týmy mohou poskytovat účinnější podporu obětem katastrof;

42. v zájmu co nejvyšší účinnosti a správného využívání stávajících kapacit navrhuje uvažovat o sloučení konzulárních zdrojů členských států, aby se zvýšila rychlost a zlepšila kvalita naší reakce v celosvětovém měřítku prostřednictvím optimalizace využívání již dostupných prostředků; doporučuje v tomto ohledu zavést hodnocení konzulárních kapacit různých členských států s cílem vypracovat bilanci prostředků, jež má v současné době ve světě k dispozici Evropská unie;

43. vyzývá, aby byla zavedena lepší, posílená, nákladově efektivnější a dobře koordinovaná doprava veškeré věcné pomoci do lokalit postižených katastrofou, zejména prostřednictvím efektivnějších a jednodušších postupů, avšak při současném zohlednění stávajících záchranných systémů koordinovaných OSN, dále vyzývá k vyšší míře spolufinancování a zavedení nových způsobů, které umožňují přístup k dodatečným přepravním kapacitám, což může být založeno na rámcových smlouvách;

44. znovu zmiňuje stávající nástroje pro sledování a prevenci (zejména zařízení pro sledování na místě), jako jsou nástroje v rámci evropského programu globálního sledování životního prostředí a bezpečnosti (GMES) nebo programů INSPIRE a GALILEO, jejichž prostřednictvím lze sledovat potenciálně ohrožené oblasti s cílem připravit se tak účinněji na poskytování pomoci obětem katastrof; žádá Komisi, aby posoudila možnost vybavit EU vlastní zabezpečenou telekomunikační kapacitou a integrovanými řešeními pro řízení krizí, a to od fáze prevence až po obnovu; vyzývá Komisi, aby co nejlépe využívala stávajících a budoucích řešení a kapacit telekomunikačních satelitů s cílem usnadnit rozvoj služeb pro občany v oblasti veřejné bezpečnosti a tísňových služeb, a to ve spolupráci s Evropskou vesmírnou agenturou, členskými státy a zainteresovanými subjekty (soukromí operátoři, průmysl);

45. vyzývá Komisi, aby především s využitím telekomunikačních prostředků, včetně satelitních komunikací, vytvořila komunikační a informační systém, který by záchranným týmům poskytoval rychlý přístup k přesným informacím umožňujícím účinnou distribuci prostředků k uspokojení základních potřeb a vybavení nezbytného k sociální reorganizaci bezprostředně po katastrofických událostech;

Komunikace, zviditelnění, školení, výzkum

46. vyzývá ke komplexní komunikační strategii zahrnující veškeré orgány EU, členské státy, sociální partnery a občanskou společnost, která zlepší celkovou viditelnost a transparentnost evropských činností v zemích, jimž je pomoc poskytována, i mezi evropskými občany, při současném zajištění toho, aby operace při odstraňování následků katastrof nikdy nebyly podřizovány obchodním, politickým a strategickým zájmům; domnívá se, že tato strategie musí usilovat o zjednodušení a sjednocení metod a nástrojů komunikace; za tímto účelem navrhuje například vytvořit společný kodex oblékání a logo spolu se symboly jednotlivých států pro veškerý evropský personál, jakož i jmenovat jediného mluvčího, který by zajistil šíření informací o reakci na mimořádnou událost; žádá o jakoukoli komunikační strategii k zajištění toho, aby se jasně rozlišovalo mezi humanitární pomocí a vojenskou činností;

Úterý, 27. září 2011

47. zdůrazňuje, že informace jsou další klíčovou součástí účinné prevence katastrof a politiky reakce na katastrofy na všech úrovních a že změna povahy rizika vyžaduje průběžnou aktualizaci znalostí, spolehlivé a srovnatelné informace o četnosti výskytu, rizicích a souvisejících důsledcích katastrof a související analytické nástroje; vyzývá proto ke koordinaci činností, větší dostupnosti a systematickému šíření technických a vědeckých informací a odborných znalostí, sdílení osvědčených postupů, včetně studií o získaných zkušenostech a jejich uplatňování v praxi, jako jsou zkušenosti nabyté díky programům, které byly v minulosti prováděny v rámci iniciativy Společenství INTERREG;

48. zdůrazňuje potřebu zvyšovat povědomí o postupech, které je nutné následovat při řešení krizové situace, přičemž je potřeba věnovat zvláštní pozornost přípravě mladých lidí počínaje školním věkem; vyzývá Komisi, aby při zapojení škol a konkrétních dobrovolnických sdružení zvýšila kulturu plánování a posílila prevenci a odolnost, což je předpokladem k optimalizaci práce v oblasti civilní ochrany;

49. poukazuje na klíčovou úlohu regionálních a místních orgánů, které stojí v případě katastrofy v přední linii, zejména v případě katastrof v přeshraničních oblastech, a jejichž zapojení může zviditelnit EU v očích jejich občanů; vyzývá proto Komisi, aby zajistila, že členské státy zapojí své regionální a místní orgány do reakce na katastrofy v rané fázi na základě modelu víceúrovňové správy uplatňovaného v oblasti politiky soudržnosti, a to prostřednictvím komunikační strategie stejně výhodné pro všechny subjekty, jež se podílejí na mechanismu reakce na katastrofy;

50. vyzývá Komisi a členské státy, aby vytvořily jasný systém informování a prevence pro všechny evropské občany na jejich cestách, a to jak v EU, tak i mimo území členských států; navrhuje tudíž, aby byla na evropských cestovních pasech uváděna linka tísňového volání 112 s upřesněním její dostupnosti v celé EU tak, aby ji mohli cestující na území EU využívat, jakož i odkaz na článek 23 Smlouvy o fungování Evropské unie, který stanoví, že „každý občan Unie má na území třetí země, kde členský stát, jehož je občan státním příslušníkem, nemá své zastoupení, právo na diplomatickou nebo konzulární ochranu kterýmkoli členským státem za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu (...)“, což mohou využít cestující mimo území států EU;

51. žádá, aby byli evropští občané a občané třetích zemí přítomní v EU lépe informováni o jednotném evropském čísle tísňového volání 112, zejména prostřednictvím písemných a audiovizuálních sdělovacích prostředků a veřejných oznámení, aby tak mohli všichni tito občané uvedené číslo automaticky používat pro informování o jakékoli katastrofě, k níž došlo na území EU;

52. má za to, že jednotná školení evropského personálu a odborníků v oblasti reakce na katastrofy by umožnila rozvoj povědomí o společných evropských pracovních metodách a intervenčních postupech prostřednictvím „společné osnovy“ školení a specializovaných modulů; v této souvislosti doporučuje společná cvičení reakce na katastrofy mezi civilními a vojenskými logistickými jednotkami;

Reakce na katastrofy, připravenost a prevence

53. konstatuje, že prevence katastrof je často hospodárnější než boj s jejich následky; zdůrazňuje proto zásadní potřebu doplnit politiku v oblasti schopnosti Evropské unie reagovat na naléhavé situace posílením politiky v oblasti předvídání a prevence rizik a vybízí Komisi, aby připravila komplexní a inovativní strategii EU týkající se snižování rizika katastrof; vyzývá k vyčlenění dostatečných zdrojů na včasnou identifikaci možných katastrof; žádá Komisi, aby zajistila, že revize strukturálních fondů a Fondu solidarity bude využita na podporu rozvoje politik a investic v těchto oblastech; dále vyzývá k lepšímu vzdělávání v oblasti prevence katastrof, investicím do prevence katastrof a změny klimatu, k vytvoření vhodných právních

Úterý, 27. září 2011

předpisů v oblasti nakládání s vodou, účinnějšímu řízení rizik a k podrobnému sledování provádění směrnice o povodních na regionální a místní úrovni; v této souvislosti poukazuje na to, že regionální a místní orgány plní při prevenci katastrof klíčovou úlohu prostřednictvím provádění strategie prevence rizik na místní úrovni, včetně společných zásahů za účasti týmů z různých států;

54. znovu opakuje svůj postoj, že vzhledem ke vzájemné souvislosti mezi suchem, lesními požáry a dezertifikací by Komise měla předložit návrh podobný směrnici o povodních s cílem podpořit přijetí politiky EU v oblasti nedostatku vody, sucha a přizpůsobení se změně klimatu; v tomto ohledu rovněž opakovaně připomíná důležitost vytvoření evropské observatoře pro sledování sucha, jež by byla odpovědná za studování, zmírňování a sledování účinků sucha;

55. znovu rovněž opakuje svou výzvu, aby Komise přijala směrnici o prevenci a hašení požárů, jež by měla upravit pravidelné shromažďování údajů, přípravu map a stanovování ohrožených oblastí, přípravu plánů řízení rizika požárů, stanovení zdrojů vyčleněných zdrojů a dostupných zařízení ze strany členských států, koordinaci různých správních orgánů, minimální požadavky pro školení personálu a stanovení environmentální odpovědnosti a odpovídajících sankcí;

56. domnívá se, že další využívání příležitostí nabízených v souvislosti s evropským územním cílem má zásadní význam; domnívá se, že v této souvislosti může Evropské sdružení pro územní spolupráci (ESÚS) představovat zásadní nástroj pro další prohloubení nadnárodní, přeshraniční a meziregionální spolupráce, a to i se zeměmi, jež nejsou členskými státy EU; vnímá rozvoj meziregionální přeshraniční spolupráce jako důkaz zvláště významného příspěvku ze strany regionů, pokud jde o poskytnutí rychlé pomoci za účelem civilní ochrany; domnívá se, že tato plodná spolupráce obsahuje mj. společný cíl, jímž je zmapování rizik a posouzení případných hrozeb, a že právě zde může EU významně a viditelně přispět k ještě efektivnější a účinnější spolupráci, zejména tím, že zlepší její koordinaci;

57. poukazuje na to, že během Evropského roku dobrovolnictví by bylo symbolické a přínosné podporovat ty státy, které podporují dobrovolnické aktivity a organizace;

58. vyzývá Komisi, aby za tímto účelem co nejdříve, avšak nejpozději do konce roku 2011, předložila ambiciózní legislativní návrhy;

*

* *

59. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

Cestovní ruch v Evropě

P7_TA(2011)0407

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 27. září 2011 o Evropě jako přední světové destinaci cestovního ruchu – nový politický rámec pro evropský cestovní ruch (2010/2206(INI))

(2013/C 56 E/05)

Evropský parlament,

— s ohledem na sdělení Komise nazvané „Základní směry pro udržitelnost evropského cestovního ruchu“ (KOM(2003)0716),